

PLAN DZIAŁANIA KT 26 ds. Wyrobów Włókienniczych

STRESZCZENIE

Komitet Techniczny nr 26 ds. Wyrobów Włókienniczych (KT 26), jest aktywny od 28 kwietnia 1994 r. Zakres tematyczny działalności KT 26 obejmuje zagadnienia związane z szeroko pojętymi wyrobami włókienniczymi i znajduje się w Sektorze Produktów Powszechnego Użytku – SPU.

W strukturze KT 26 istnieje 5 Grup Projektowych ds.:

- Tkanin i zagadnień ogólnych;
- Odporności wybawień;
- Dziańin;
- Nitek;
- Włóknin.

Sekretariat KT 26 zlokalizowany jest w Instytucie Włókiennictwa w Łodzi.

Podmiotem współpracującym z KT 26 jest Ministerstwo Gospodarki, natomiast organizacjami współpracującymi są: CEN TC 248 oraz ISO TC 38. Na chwilę obecną KT 26 nie współpracuje z żadnym innym KT.

Rynek, na którym działa KT 26 obejmuje wszystkie branże krajowego przemysłu włókienniczego. KT 26 pracuje nad normami, które bezpośrednio powiązane są z wyrobami włókienniczymi – we wszystkich etapach jego tworzenia i eksploatacji w różnych warunkach środowiska – stąd duża ilość norm związana jest z określonymi badaniami i aparaturą kontrolno – pomiarową.

Tematyka działalności KT 26 jest również bezpośrednio powiązana ze sprawami środowiska, zwłaszcza z jego ochroną. Należy tu zwrócić uwagę na zagadnienia związane z nowymi proekologicznymi i prozdrowotnymi materiałami i technologiami ich wytwarzania.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

W wyniku postępu technicznego szybko rośnie podaż i różnorodność nowych i unowocześnionych wyrobów włókienniczych, dokonują się zmiany w systemach

ich produkcji, modernizowane są procesy i moce produkcyjne. Procesom tym towarzyszy nowy etap umiędzynarodowienia działalności normalizacyjnej.

Obecne procesy wytwórcze bazują na nowych rozwiązaniach technicznych i organizacyjnych, następuje wzrost automatyzacji i robotyzacji procesów, zwiększenie intensywności i wydajności pracy urzędzeń produkcyjnych, co zostało pobudzone przez zastosowanie nowych rozwiązań technicznych.

Ogólne aspekty, które w istotny sposób mogą wpływać na działalność KT 26 są następujące:

— innowacyjność procesowa, która polega na wprowadzaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych w miejsce istniejących oraz innowacyjność produktowa, która polega na wprowadzaniu zmodyfikowanych, ulepszonych produktów w miejsce istniejących, często przy jednoczesnym wzroście wydajności i konkurencyjności.

Do głównych dziedzin światowego przemysłu, związanych z włókiennictwem należy zaliczyć: biotechnologię, mikro- i nanotechnologie, produkcję materiałów barierowych, wysoko przetworzone związki chemiczne oraz materiały o założonych właściwościach, oraz produkcje zaawansowanych materiałów konstrukcyjnych;

— aspekty związane z ochroną środowiska, obejmujące inżynierię środowiska (oczyszczanie ścieków oraz realizację proekologicznych technologii ograniczających emisję ścieków) oraz technologie proekologiczne otrzymywania materiałów biodegradowalnych, wytwarzania materiałów filtracyjnych i sorpcyjnych, utylizacja i recykling;

— aspekty związane ze zdrowiem człowieka, które obejmują produkcję tekstylnych materiałów implantacyjnych i regeneracyjnych oraz produkcji wyrobów bioaktywnych;

— aspekty związane z oceną jakości surowców i materiałów włókienniczych na różnych etapach produkcji tych materiałów oraz wyrobów gotowych; zagadnienie to obejmuje badania chemiczne i ekologiczne, badania fizyko – mechaniczne oraz badania struktury wyrobów włókienniczych;

— aspekty społeczne, do których należą: poprawa jakości życia i zdrowia – poprawy bezpieczeństwa pożarowego, poprawy warunków i skrócenia okresu rehabilitacji, poprawy bezpieczeństwa w środkach transportu i na drogach, integracji niepełnosprawnych ze społeczeństwem;

Ww. aspekty dotyczą oczywiście zarówno wyrobów włókienniczych liniowych jak i płaskich. Strony zainteresowane działalnością KT 26, głównie w zakresie: odporności wybarwień, płaskich wyrobów włókienniczych powszechnego użytku, dzianin, tkanin, włóknin oraz nittek, posiadają dość zróżnicowany charakter i należą do nich: zakłady produkujące wyroby włókiennicze; instytuty naukowe i laboratoria badawcze, które posiadają możliwość realizowania badań zgodnie z aktualnymi normami; izby celne; jednostki certyfikujące; Federacja Konsumentów. Oczywiście sprawą jest, że każda z ww. grup klientów posiada inne specyficzne dla siebie oczekiwania.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, w celu wsparcia działań KT poprzez zapewnienie niezbędnych danych:

Wg danych GUS (Mały rocznik statystyczny Polski 2014, Rocznik statystyczny przemysłu 2013 oraz Rocznik statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2013), produkcja sprzedana przemysłu włókienniczego (wytworów tekstylnych) w roku 2013 osiągnęła wartość 10175 mln zł, co odpowiada 0,8 % ogólnej produkcji sprzedanej przemysłu. Dynamika produkcji sprzedanej w latach 2011 – 2013, przyjmując wartość z roku poprzedniego jako 100 %, przedstawia się następująco:

Dynamika produkcji sprzedanej w roku 2013 w stosunku do roku 2005 wyniosła 133,5 %, a w stosunku do roku 2010 – 116,0 %. Ogółem przychody ze sprzedaży wyrobów tekstylnych w 2012 roku wyniosły 8443,2 mln zł.

Wartość importu wyrobów tekstylnych w roku 2013 wyniosła 26710 mln zł (9052 mln 8503 USD), co stanowi 4,1 % ogólnej wartości importu, natomiast wartość eksportu w roku 2013 wyniosła 19581 mln zł (6232 mln USD), co stanowi 3,1 % ogólnej wartości eksportu.

W przemyśle włókienniczym (dział 13 PKD – Polska Klasyfikacja Działalności – <http://www.baza-gus.pl/>) działa łącznie ponad 7700 firm, w tym w określonych gałęziach włókiennictwa:

13	0	PRODUKCJA WYROBÓW TEKSTYLNICH
13	0	Przygotowanie i przędzenie włókien tekstylnych
13.10.A	59	Produkcja przędzy bawełnianej
13.10.B	54	Produkcja przędzy wełnianej
13.10.C	26	Produkcja przędzy z włókien chemicznych
13.10.D	59	Produkcja przędzy z pozostałych włókien tekstylnych, włączając produkcję nici
13	0	Produkcja tkanin
13.20.A	142	Produkcja tkanin bawełnianych
13.20.B	55	Produkcja tkanin wełnianych
13.20.C	27	Produkcja tkanin z włókien chemicznych
13.20.D	65	Produkcja pozostałych tkanin
13.30.Z	1869	Wykończanie wyrobów włókienniczych
13.9	0	Produkcja pozostałych wyrobów tekstylnych
13.91.Z	462	Produkcja dzianin metrażowych
13.92.Z	3406	Produkcja gotowych wyrobów tekstylnych
13.93.Z	114	Produkcja dywanów i chodników
13.94.Z	237	Produkcja wyrobów powroźniczych, lin, szpagatów i wyrobów sieciowych
13.95.Z	127	Produkcja włóknin i wyrobów wykonanych z włóknin, z wyłączeniem odzieży
13.96.Z	216	Produkcja pozostałych technicznych i przemysłowych wyrobów tekstylnych
13.99.Z	870	Produkcja pozostałych wyrobów tekstylnych, gdzie indziej niesklasyfikowana

Liczba osób zatrudnionych w przemyśle tekstylnym w 2012 roku wynosiła ok. 48,7 tys. osób, co odpowiada 1,7 % całkowitej liczbie osób zatrudnionych w przemyśle.

Powyższe statystyki dowodzą, że pomimo ogólnie utartego poglądu, że wraz z upadkiem „wielkiego” przemysłu włókienniczego w Polsce, szczególnie w Łodzi, przemysł ten nadal funkcjonuje i jest źródłem dochodów.

Spośród wszystkich dziedzin gospodarki narodowej polski przemysł włókienniczy najdotkliwiej odczuł negatywne skutki globalizacji, zwłaszcza zalewania krajowego rynku tanimi, niskiej jakości tekstyliami, często nielegalnie importowanymi z Azji. Bazując na przestarzałym, niskowydajnym parku maszynowym nie był w stanie sprostać konkurencji zarówno zaawansowanego

technicznie europejskiego przemysłu włókienniczego, jak również przemysłu azjatyckiego, często dotowanego przez rządy krajów zainteresowanych rozwojem produkcji i eksportem tekstyliów. Mimo tak trudnej sytuacji dzięki przekształceniom własnościowym, restrukturyzacji produkcji, a przede wszystkim ogromnej determinacji krajowych producentów wyrobów włókienniczych, polski przemysł włókienniczy istnieje, ale w zdecydowanie zredukowanej formie. Jednakże dalsze istnienie i rozwój krajowego przemysłu włókienniczego jest możliwe jedynie poprzez zapewnienie konkurencyjności innowacyjnych produktów krajowych wobec standardowych tekstyliów importowanych.

Na tym tle działalność KT 26 przedstawia się następująco:

W zakresie KT 26 jest aktualnie ok. 240 norm, w tym ok. 160 norm europejskich. Są to zarówno normy podstawowe dla tej gałęzi przemysłu – takie jak dotyczące warunków klimatu do badań tekstyliów lub znakowania wyrobów włókienniczych, jak i dotyczące odpowiednich metod badań. Tylko w ubiegłym roku sprzedano 435 norm z zakresu komitetu.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Działalność KT 26 będzie skutkować wdrożeniem do krajowego przemysłu włókienniczego, instytutów i laboratoriów badawczych, izb celnych, ośrodków certyfikujących itp. systemu norm, zgodnego z wersją opracowaną w skali międzynarodowej (ISO) i europejskiej (CEN) oraz jego systematyczną aktualizacją w wyniku postępu technicznego.

Ich sukcesywne wdrażanie niewątpliwie przyczyni się do zmniejszenia kosztów produkcji przez uniknięcie nieprawidłowych wyrobów powstałych na skutek niekompletnych specyfikacji. Jest to również warunkiem wstępnym stałego podnoszenia jakości i dostosowania produkcji do wymagań rynkowych. Poza tym umożliwi optymalną ekonomicznie alokację zasobów pomiędzy specyfikację, produkcję i weryfikację. W dobie globalnej konkurencji jest to ważnym warunkiem przetrwania dla firm i instytucji.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

Możliwie szybka implementacja do systemu Polskich Norm wszystkich nowo publikowanych Norm Międzynarodowych związanych z tematyką wyrobów włókienniczych, znajdujących się w zakresie kompetencji KT 26.

Normy Międzynarodowe szczególnie ważne dla praktyki przemysłowej – przygotowane w polskiej wersji językowej.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Analiza (w ciągu miesiąca) nowych Norm Międzynarodowych pod względem ich bezpośredniej przydatności w przemyśle.

Normy o tematyce ogólnej – wprowadzające nowe pojęcia, klasyfikacyjne, terminologiczne itp. przyjmować w wersji oryginalnej (preferowana angielska).

Normy uznane za bezpośrednio przydatne w praktyce – wytypować do wydania w wersji polskiej, podejmować starania o uzyskanie środków finansowych. Jeśli odpowiednie środki będą dostępne, przedstawić polską wersję do zatwierdzenia zgodnie z harmonogramem prac w Polskim Komitecie Normalizacyjnym.

Systematycznie opiniować projekty (CD, DIS, FDIS) Norm Międzynarodowych oraz Norm Europejskich (prEN, FprEN) z zakresu wyrobów włókienniczych przesyłane do PKN z ISO i CEN.

Zamawiać tłumaczenia tekstów norm międzynarodowych.

4.3. Aspekty środowiskowe

Tematyka działalności KT 26 jest bezpośrednio powiązana ze sprawami środowiska, zwłaszcza z jego ochroną. Jak każda normalizacja obiektów materialnych prowadzi do zmniejszenia ogólnego zużycia energii i korzystnych efektów dla człowieka środowiska. Należy tu zwrócić uwagę na zagadnienia związane z nowymi proekologicznymi i prozdrowotnymi materiałami i technologiami ich wytwarzania.

Komitet Techniczny 26 ds. Wyrobów Włókienniczych włącza się w rozwiązywanie kwestii związanych z ochroną środowiska poprzez opracowywanie norm i innych dokumentów normalizacyjnych w przyporządkowanym mu zakresie tematycznym, z uwzględnieniem aspektów środowiskowych. Realizuje te cele między innymi poprzez udział swoich przedstawicieli w pracach międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych dając gwarancję rozwiązań o charakterze ogólnosiwiatowym.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Brak środków finansowych na przygotowanie polskiej wersji Normy Międzynarodowej. Trudności z ustaleniem składu Grupy Projektowej do określonego tematu. Istnieją pewne przeszkody w znalezieniu odpowiednich osób z branży, zainteresowanych współtworzeniem projektów, które jednocześnie mają odpowiednie możliwości finansowe i techniczne do prowadzenia prac laboratoryjnych i dysponują czasem oraz chęciami by stać się ekspertami w grupach roboczych w CEN/WG lub ISO/WG.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Aktualnie brak jest propozycji pozyskania zamawiających w ramach prac na zamówienie.